

USNESENÍ

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu JUDr. Veroniky Křest'ánové, Dr., soudkyně Mgr. Aleny Novotné a soudce JUDr. Tomáše Novosada a ve věci

žalobce: **S. P.**, narozený dne xxx
bytem xxx xxx, xxx xxx
zastoupený advokátem JUDr. Jaroslavem Svejkovským
sídlem Holečkova 419/21, 150 00 Praha 5

proti
žalované: **Seznam.cz, a.s.**, IČO 26168685
sídlem Radlická 3294/10, 150 00 Praha 5
zastoupená advokátem Mgr. Sebastianem Machem
sídlem Kodaňská 558/25, Praha 10

o uveřejnění tiskové odpovědi

k odvolání žalobce proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 10. října 2022, č. j. 10 C 138/2022-45,

takto:

- I. Usnesení soudu prvního stupně **se ve výroku III potvrzuje.**
- II. Žalobce je povinen zaplatit žalované na náhradě nákladů odvolacího řízení částku ve výši 1 536,70 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám zástupce žalované Mgr. Sebastiana Macha, advokáta.

Odůvodnění:

1. Soud prvního stupně v záhlaví uvedeným usnesením zastavil řízení (výrok I), rozhodl o vrácení částky 1 000 Kč na soudním poplatku žalobci (výrok II) a uložil žalobci povinnost uhradit žalované k rukám jejího právního zástupce na náhradě nákladů řízení částku 6 776 Kč, a to do 3 dnů od právní moci tohoto usnesení (výrok III).
2. Žalobce napadl výrok III usnesení včasným a přípustným odvoláním. Namítá, že žaloba, kterou se domáhal uveřejnění odpovědi dle tiskového zákona, byla podána důvodně. Žalovaná je vydavatelem periodika – internetového zpravodajství www.seznamzpravy.cz, kde byly o žalobci publikovány články uvádějící nepravdivé údaje i skutková tvrzení dotýkající se cti a důstojnosti žalobce. Tyto údaje byly následně převzaty dalšími periodiky. Vzhledem k tomu, že žalovaná neuveřejnila odpověď v zákonem stanovené lhůtě, žalobce nemohl s žalobou otálet, neboť návrh musí být podán do 15 dnů po uplynutí lhůty pro uveřejnění, jinak dle § 14 odst. 2 tiskového zákona právo domáhat se uveřejnění odpovědi u soudu zaniká. Žalovaná tedy svým postupem vyvolala nutnost podání žaloby ze strany žalobce. Po podání žaloby a uplynutí uvedené prekluzivní lhůty začala některá periodika na žádost žalobce zveřejňovat o žalobci pravdivé informace. Též kontrolní rada České advokátní komory po projednání stížnosti na žalobce dospěla k závěru, že ze strany žalobce nedošlo k žádnému jednání, které by bylo v rozporu se zákonem a etickým kodexem. Její stanovisko následně otiskla některá periodika. Vzhledem k tomu, že v jiných seriózních denících již vyšly pravdivé informace o žalobci, stalo se řízení o uveřejnění tiskové odpovědi proti žalované zbytečným. Nebylo tak nadále třeba proti žalované vést toto řízení o uveřejnění odpovědi a z tohoto důvodu vzal žalobce svou žalobu zpět. Žalobce má za to, že má nárok na náhradu nákladů řízení, neboť byla splněna podmínka důvodnosti žaloby a ke zpětvzetí nedošlo zaviněním žalobce. Soud prvního stupně dospěl k nesprávnému závěru, že v dané věci nelze použít tiskový zákon

Shodu s prvopisem potvrzuje M. H.

z důvodu, že žalovaná není vydavatelem periodického tisku. Postup, dle kterého lze aplikovat tiskový zákon pouze vůči vydavatelům „papírových“ periodických tiskovin byl jako protiústavní odmítnut Ústavním soudem v nálezu sp. zn. IV. ÚS 2257/18. Ústavní soud zavedl tzv. „obecné pravidlo mediálního práva“, podle kterého je nutné vztáhnout povinnost odpovědi a dodatečného sdělení vydavatelů dle tiskového zákona analogicky i na servery internetového zpravodajství. Názor soudu prvního stupně, že návrh nespĺňuje formální náležitosti dle § 10 tiskového zákona je též nesprávný, neboť požadovaná odpověď se v souladu s tímto ustanovením omezuje pouze na skutková tvrzení dotýkající se cti, důstojnosti a soukromí žalobce, která uvádí na pravou míru. Tímto jsou dle žalobce vyvráceny oba důvody, pro které soud prvního stupně nepřiznal náhradu nákladů žalobci, který žalobu podal důvodně. Žalobce si je vědom výjimečnosti aplikace ustanovení, které modifikuje princip přiznávání náhrady nákladů řízení (úspěšnému účastníkovi), resp. dovozuje tím, že to nebyl žalobce, který důvodně podal žalobu, ale žalovaný, který otiskl nepravdivé a pravdu zkreslující informace v rozsahu, ve kterém se musel žalobce bránit. Oproti tomu je však nutné postavit i přísné a prekluzivní lhůty z tiskového zákona, jejichž nedodržením by zaniklo žalobci právo domáhat se uveřejnění odpovědi. Žalobce žalobu musel podat pro nečinnost žalované, na rozdíl od vydavatelů jiných periodik, v jejichž periodiku byly odpovědi otištěny. Žalobce proto navrhuje, aby byl výrok III napadeného usnesení změněn tak, že žalovaná je povinna uhradit žalobci náklady řízení za právní zastoupení před soudem prvního stupně, a to ve výši 13 552 Kč do tří dnů od právní moci usnesení a zároveň, aby bylo uloženo žalované uhradit žalobci k rukám jeho právního zástupce náklady řízení za právní zastoupení před odvolacím soudem.

3. Žalovaná k věci uvedla, že soud prvního stupně rozhodl věcně správně. Bylo zcela na vůli žalobce, zda podá žalobu na uveřejnění odpovědi nebo na ochranu osobnosti, případně oba nároky současně. Stejně tak bylo na jeho vůli, zdali některý z uplatněných nároků vezme zpět. V takovém případě však musí počítat s tím, že ponese náklady právního zastoupení, které podáním žaloby žalované vznikly. Argumenty žalobce o jiných médiích a České advokátní komoře nejsou z hlediska povinnosti k úhradě nákladů řízení relevantní. Zpětvzetí žaloby je bezesporu skutečností, která vedla k zastavení řízení, žalovaná se přitom nechovala žádným relevantním způsobem, který by zpětvzetí žaloby odůvodňoval z hlediska uspokojení nároku žalobce. Žalovaná má za to, že žalobce dezinterpretuje nález Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 2257/18, který posuzovat specifickou situaci vydavatele periodického tisku, který současně provozoval jeho online mutaci. Žalovaná není vydavatelkou periodického tisku ve smyslu tiskového zákona, a tudíž na ni nelze tento vztahovat. Podaná žaloba neměla naději na úspěch ani z věcných důvodů, neboť žalobcem požadovaná odpověď nenapĺňuje formální znaky odpovědi dle tiskového zákona. Žalobce napadá hodnotící soudy a vyznění článků a pokouší se v rámci své odpovědi o jakési ospravedlnění. Dle tiskového zákona však musí odpověď reagovat na sdělení obsahující skutková tvrzení. Vzhledem k uvedenému žalovaná navrhuje, aby odvolací soud napadené usnesení ve výroku III potvrdil a přiznal žalované náhradu nákladů odvolacího řízení.
4. Odvolací soud přezkoumal usnesení soudu prvního stupně v napadeném rozsahu podle § 212 a § 212a o. s. ř., aniž nařizoval jednání [§ 214 odst. 2 písm. c) o. s. ř.], a dospěl k závěru, že odvolání není důvodné. Výrok I a II usnesení soudu prvního stupně nabyly samostatně právní moci (§ 206 odst. 2 o. s. ř.).
5. Soud prvního stupně v napadeném usnesení správně rozhodl o nákladech řízení dle § 146 odst. 2 věta první o. s. ř., neboť žalobce zavinil, že řízení muselo být zastaveno. Soud prvního stupně v odůvodnění správně uvedl, že zavinění je třeba posuzovat výlučně z procesního hlediska, tedy podle procesního výsledku. K tomu, aby se při zpětvzetí žaloby nejednalo o procesní zavinění žalobce na zastavení řízení, musí být splněny zároveň obě podmínky, tedy že žaloba byla podána důvodně a že ke zpětvzetí došlo pro chování žalované. Jen tehdy, jsou-li zároveň splněny obě tyto podmínky, má žalobce právo, aby mu žalovaná nahradila náklady, které účelně vynaložila na uplatňování svého práva. Soud prvního stupně dále konstatoval, že v daném případě návrh

Shodu s prvopisem potvrzuje M. H.

důvodně podán nebyl, neboť nesplňuje formální náležitosti odpovědi dle tiskového zákona a tiskový zákon v dané věci použit nelze, neboť žalovaná není vydavatelem žádného periodického tisku. Dále uvedl, že ke zpětvzetí nedošlo pro chování žalované, neboť jak žalobce výslovně uvedl, žalovaná nárokovanou povinnost ani po podání žaloby nesplnila. Žalobce brojí proti posouzení soudu prvního stupně, který neshledal žalobu důvodnou. Posouzení této otázky však není ve věci rozhodné, neboť k rozhodnutí, který z účastníků je povinen druhému hradit náklady řízení v daném případě plně postačuje fakt, že žalovaná neposkytla žalobci žádné plnění ani neprojevila jiné relevantní chování, které by zpětvzetí žaloby odůvodňovalo (žalobce ani v odvolání netvrdí, že by žalobu bral zpět pro chování žalované, naopak argumentuje chováním jiných subjektů v mediálním prostoru). Již z uvedeného je zřejmé, že nelze o nákladech řízení rozhodnout dle § 146 odst. 2 věty druhé o. s. ř., neboť návrh nebyl vzat zpět pro chování žalované. Ani argumentace žalobce stran specifík daného řízení na této skutečnosti nemůže ničeho změnit. Rozhodnutí, zda žalobu žalobce podá a bude v řízení řádně pokračovat, bylo plně na něm. Pokud se rozhodl, že s ohledem na změnu okolností (nikoli tedy s ohledem na chování žalované, která neposkytla žádnou satisfakci), nechce nadále v řízení pokračovat a vzal žalobu zpět, je procesní zavinění zastavení řízení plně na žalobci a žalobce je proto povinen platit náhradu nákladů řízení.

6. S ohledem na uvedené uvedeného odvolací soud potvrdil usnesení soudu prvního stupně jako věcně správné postupem podle § 219 o. s. ř.
7. Na okraj pak odvolací soud současně ale poznamenává, že právní názor soudu prvního stupně a žalované, že ve vztahu k obsahu zpravodajsko-publicistického portálu Seznam Zprávy pojmově nelze právo na odpověď uplatnit, odvolací soud nesdílí. Je pravdou, že Ústavní soud nálezem ze dne 23. června 2020, sp. zn. IV. ÚS 2257/18, skutečně rozhodoval za jiné skutkové situace. Žalovanou tam byla společnost BORGIS, a.s. jako vydavatelka deníku Právo a současně provozovatelka zpravodajského serveru Novinky.cz. Zmíněná společnost týž obsah (článek) zpřístupnila jak v deníku (na který se tiskový zákon podle textu vztahuje), tak na webu (na který se tiskový zákon podle textu, byť by byl vykládán rozšiřujícím způsobem, nevztahuje). Ústavní soud v předmětné věci uzavřel, že za takové situace je namístež na základě analogie § 10, resp. § 11 tiskového zákona dotčené osobě právo na odpověď, resp. dodatečné sdělení přiznat. Z nálezu ale nevyplývá, že by tak nutně muselo být jen tehdy, pokud provozovatel zpravodajského serveru současně vydává (týž obsah) v periodickém tisku jako tomu je v případě existence dvojice sdělovacích prostředků Právo – Novinky.cz. Naopak v nález Ústavní soud zmiňuje, že neexistuje-li dosud v mediálním právu výslovná konkrétní úprava chránící práva a svobody v prostředí internetu, lze analogicky využít právních institutů, které mají obecnou povahu, nejsou vázány výlučně na určitý typ informačního média a jsou způsobilé takovou ochranu poskytnout. Podle odvolacího soudu tak lze na základě analogie tiskového zákona (§ 10/§ 11), popř. i vysílacího zákona (§ 35/§ 36), osobě dotčené obsahem zpravodajsko-publicistického webu právo na odpověď/dodatečné sdělení přiznat i tehdy, pokud provozovatel takového webu současně týž obsah nezveřejňuje v periodickém tisku, popř. periodický tisk vůbec nevydává.
8. O nákladech odvolacího řízení odvolací soud rozhodl postupem dle ustanovení § 142 odst. 1 o. s. ř. za použití § 224 odst. 1 o. s. ř. V odvolacím řízení plně úspěšně žalované přiznal náhradu nákladů odvolacího řízení ve výši 1 536,70 Kč. Náklady žalované v odvolacím řízení tvoří: a) odměna za zastoupení advokátem dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve výši 970 Kč za úkon právní služby dle § 11 odst. 2, písm. c) advokátního tarifu (vyjádření k odvolání žalobce ze dne 22. listopadu 2022) s tarifní hodnotou 20 328 Kč (což je hodnota představovaná součtem částky 6 226 Kč, o kterou chtěl žalobce žalované plnit méně, a částky 13 552 Kč, kterou naopak po žalované žádal) a polovinou sazby dle § 7 bod 5 advokátního tarifu (tj. 1/2 z 1 940 Kč); b) paušální náhrada výdajů dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu (300 Kč za úkon) a c) 21 % DPH, neboť společnost, jejímž společníkem je zástupce žalované, je plátcem této daně [§ 137 odst. 3 písm. b) o. s. ř.]. Lhůta k plnění a místo plnění jsou stanoveny podle § 160 odst. 1 v části věty před středníkem o. s. ř. a § 149 odst. 1 o. s. ř. (vždy ve spojení s § 211 o. s. ř.).

Shodu s prvopisem potvrzuje M. H.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **není** dovolání přípustné [§ 238 odst. 1 písm. h) o. s. ř.].

Praha 30. listopadu 2022

JUDr. Veronika Křest'ánová, Dr. v. r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje M. H.